

CONVERSANT AMB...

MARTA EROLES

Grup de treball

Psicologia afirmativa

LGBTB+

Què et va animar a formar part d'aquest grup de treball?

Formar part de l'equip va ser causat per la confluència de diverses coses.

La primera, la inquietud per canviar el món o, almenys, la meua petita parcel·la del món. Estic convençuda que des dels petits gestos quotidians esdevenen els grans canvis socials. El col·lectiu LGBTIQ+ ha estat i continua sent perseguit per actituds homòfobes que no ens deixen viure en una societat plenament lliure i segura. Si jo puc fer alguna cosa per canviar-ho, per què no ho he de fer? Totes i tots tenim la responsabilitat social i personal de lluitar contra les injustícies.

Tinc la gran sort d'haver-me format en tres grans disciplines que, combinades, em permeten tenir un ampli ventall de possibilitats per als canvis. Soc treballadora social, psicòloga i mestra, i des de cadascuna de les tres vessants puc fer una feina fantàstica per potenciar aquests petits canvis, des d'una perspectiva integradora.

La segona, la voluntat de participar en el fet que tothom tingui respectats els seus drets i pugui viure com realment vol viure, amb plenitud i acceptació. Des de la meua professió de psicòloga he vist repressió, invalidació d'emocions i molt patiment. Com a treballadora social, no puc deixar de treballar per la necessitat de canvi social que cal que es generi. Com a mestra, tinc un poder immens com a agent de sensibilització i normalització de la diversitat de gènere,

sexual i familiar, un treball imprescindible d'acompanyament a infants i famílies.

I per últim, i no per això menys important, tenir al costat algú que m'ha empès a formar part del grup de treball, el Ricardo Saavedra, psicòleg i ferm defensor dels drets LGBTQ+.

Com ha evolucionat la psicologia afirmativa LGBTI en els últims anys?

En les últimes dècades la psicologia LGBTI ha evolucionat significativament, fet que ha permès la creació de noves branques i especialitats que intervenen en l'atenció de necessitats concretes dels individus, respectant qui són i com són. La psicologia LGBTI i la teràpia afirmativa en concret són ara més visibles i gaudeixen de reconeixement pel seu caràcter validant vers el col·lectiu.

La psicologia afirmativa sempre ha estat relegada a les minories, per la qual cosa no ha tingut al llarg de la història molt reconeixement. Això fa que siguin pocs els professionals especialitzats en aquesta

branca pel fet que els itineraris formatius ofereixen escasses opcions.

Es tracta d'una disciplina que es basa a conèixer i intervenir en les problemàtiques patides per persones sexodiverses, persones que no s'inclourien dins el ventall del «cis hetero sexisme». Podrien ser persones trans, homosexuals, bisexuals, asexuals... En aquesta disciplina es planteja la persona com quelcom natural i propi, acceptant qui és i com és, sense la necessitat d'haver-se de convertir, com passava en anteriors aproximacions. Cal fer visible la diversitat sexual, acceptar-la i reconèixer-la. Cal validar les emocions que se'n deriven, promoure una perspectiva positiva i d'acceptació vers la identitat de l'individu.

De fet, no podem entendre l'evolució de la psicologia sense tenir en compte l'evolució social. Els avenços que s'han fet en la sensibilització i visualització del col·lectiu han fet possible certs canvis en l'àmbit social, però encara hi ha molta feina a fer. De fet, aquesta branca existeix perquè l'acceptació social total encara no hi és. La psicologia afirmativa LGTB+ desenvolupa un paper crucial en la promoció de la salut mental i emocional del col·lectiu.

Creus que els sistemes educatius tenen uns bons protocols per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat LGBTI?

Ho reitero, hi ha molta, moltíssima feina a fer. Es parla molt de diversitat, però a la pràctica encara no està normalitzada i molt menys acceptada. La feina als centres educatius és insuficient, cal més sensibilització i formació dels docents per tal que vulguin i puguin tractar els temes de diversitat de gènere amb naturalitat a les aules. La diversitat sexual i de gènere hauria de ser una assignatura obligatòria, s'hi hauria de dedicar un temps i un espai per conèixer, parlar-ne, exposar dubtes, normalitzar i acceptar. La pedagogia en aquest sentit és bàsica i imprescindible. Cal trencar amb els esquemes tradicionals, ampliar horitzons i obrir la ment dels infants. La diversitat familiar, per exemple, és una realitat, hi ha moltes tipologies de famílies i cal que els infants ho sàpiguen, ho interioritzin i ho vegin totalment normal. Cal

que els nens i nenes creixin sabent que si no se senten a gust amb el seu gènere, ho manifestin amb naturalitat i se'ls pugui oferir l'acompanyament que necessiten. És necessari que coneguin models diversos, que tinguin la informació al seu abast i la puguin gestionar amb naturalitat, que sàpiguen que tot el que puguin sentir és normal i així ho han de considerar. No han de tenir por d'expressar-ho, i això encara no passa, almenys en termes generals. La meua tasca en aquest sentit és i serà incansable. Els contes, les dinàmiques de grup, la reproducció de patrons en el joc simbòlic i la infinitat de recursos que hi ha al nostre abast per treballar el tema són eines imprescindibles per canviar la perspectiva des de la qual els infants observen el món que els envolta, per canviar un bocí de món que s'estén a poc a poc fent l'efecte de taca d'oli. Continuarem vetllant per garantir els drets de totes les persones, perquè gaudeixin del benestar emocional que mereixen, puguin viure lliures, s'acceptin, s'estimin i visquin amb plenitud en una societat segura i tolerant.